

PRILOGA 3: Ekološki management v turizmu Švice

IDENTIFIKACIJSKA VPRAŠANJA

Naziv državnega znaka za okolje:
Znak za okolje EU v namestitvenih obratih (EU Eco-Label)
Znak za okolje – logo

Od kdaj obstaja?
Švicarska turistična podjetja, ki imajo interes, lahko od 09.10.2006 dalje zaprosijo za podelitev znaka za okolje EU. Koordinacijo na državni ravni vodi Švicarska turistična organizacija (Schweizer Tourismus-Verband – v nadaljevanju STV).
Katero ministrstvo je zadolženo za ekološko problematiko (eco labelling)?
Z znakom za okolje EU upravlja Komisija znaka za okolje Evropske unije (AUEU ¹), podpirajo pa ga vse države članice, kakor tudi Evropski gospodarski prostor (EGP). Komisija znaka za okolje Evropske unije sestavljajo predstavniki gospodarskih dejavnosti, organizacij za varstvo okolja ter zvez za informiranje potrošnikov. Zvezni okoljski urad (Bundesamt für Umwelt – v nadaljevanju BAFU) je ob integraciji švicarske zakonodaje s pobudo in cilji Komisije znaka za okolje Evropske unije podprl uvedbo znaka za okolje EU na državnem nivoju.
Katere dejavnosti, panoge, proizvodi, storitve, procesi so vključeni v proces managementa znaka za okolje?
Znak za okolje EU je certificiran za 23 različnih izdelčnih skupin. Ob namestitvenih obratih lahko odlikuje tudi kampe, čistila, električne naprave ali izdelke iz papirja. Znak za okolje EU v namestitvenih obratih se nanaša na naslednje skupine: <ul style="list-style-type: none">• hoteli z 1 do 5 zvezdicami,• mladinska prenočišča (youth hostels),• počitniške hiše – apartmaji,• garni hoteli,• turistične kmetije,• planinski domovi in kočje. Tudi za kampe obstaja poseben znak za okolje EU, vendar je zanj potrebno izdelati uvaljalna orodja, ki bodo olajšala proces pridobivanja znaka.
Ali državna organizacija podeljuje svoj znak za okolje ali je prevzela katerega od mednarodnih?
Za turistične obrate so bili vpeljani kriteriji znaka za okolje EU. Zvezni okoljski urad »BAFU« je uspešno prenesel švicarsko zakonodajo s področja varstva okolja, ter jo poenotil s smernicami Komisije znaka za okolje EU. Z okoljskega vidika sta znak za okolje EU v namestitvenih obratih in švicarski trajnostni znak Kozorog (Schweizer Nachhaltigkeitslabel Steinbock) med seboj usklajena. Podjetja, ki izpolnjujejo kriterije trajnostnega znaka Kozorog (poudarek na gospodarnosti, ekologiji, regionalni prepletenosti, ter zagotavljanju kakovosti na socialnem področju in na področju managementa), so obenem kvalificirana za

¹ Ausschuss für das Umweltzeichen der Europäischen Union

<p>pridobitev znaka za okolje EU.</p>
<p>Ali obstaja za turizem ločeni sistem podeljevanja znaka za okolje? Katera področja zajema (nastanitve, restavracije, turistične kmetije,...)?</p>
<p>Znak za okolje EU v namestitvenih obratih se nanaša na naslednja turistična podjetja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hotele z 1 do 5 zvezdicami; • mladinska prenočišča (youth hostels); • počitniške hiše – apartmaji; • garni hotele; • turistične kmetije; • planinske domovi in koče. <p>Tudi za kampe obstaja poseben znak za okolje EU, vendar je zanj potrebno izdelati uvajalna orodja, ki bodo olajšala proces pridobitve znaka.</p>
<p>Predstavite celotno organizacijsko strukturo znaka za okolje, s posebnim poudarkom za področje turizma.</p>
<p>Švica zavzema znotraj EU poseben položaj (ni članica). Ker je prevzela že obstoječe kriterije znaka za okolje EU in jih poenotila z lastno zakonodajo, ni smiselno predstavljati njene organizacijske strukture. Dodatno je potrebno upoštevati dejstvo, da se omenjeni švicarski model nahaja v začetni fazi, zato v tem trenutku ni moč pridobiti končnih rezultatov poteka posameznih faz certificiranja, saj le-te še niso zaključene. Pričakujejo pa tudi dopolnitve organizacijske strukture.</p>
<p>Koliko turističnih ponudnikov je do sedaj že pridobilo znak za okolje v turizmu? Katera področja iz prejšnjega vprašanja so najbolj zastopana?</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Ferienart Resort & Spa • Tagungszentrum Boldern • Jugendherberge Baden • Ferienwohnungen Alpenfirm, Saas-Fee • SAC-Hütte, Bergün

ORGANIZACIJSKA VPRAŠANJA

<p>Ali pristojno ministrstvo samo izvaja proces podeljevanja (certificiranja) in monitoringa znaka za okolje ali je za te postopke ustanovilo poseben organ?</p>
<p>Proces certificiranja je organiziran na osnovi tesnega sodelovanja med STV in avstrijsko zvezo VKI². STV je odgovorna za posredovanje informacij, izobraževanje ter zagotavljanje finančnih sredstev (zbiranje pristopnin in članarin), avstrijska VKI pa za preverjanje vlog za pridobitev znaka. Načrtovana je vzpostavitev sodelovanja z ustrežno francosko institucijo, ker trenutno STV znotraj Švice ni sposobna pregledati in oceniti vloge, podane v francoskem jeziku. Vloge v francoščini se trenutno še posredujejo direktno v Francijo.</p> <p>Obstoječi priročnik za uvajanje kriterijev znaka za okolje EU je v Švici zasnovan na način, ki podjetjem omogoča enostavno uvajanje kriterijev brez zunanje pomoči. Možna je vključitev usposobljenega svetovalca ali obisk v okviru STV razpisanih seminarjev. Institucija za</p>

² Verein für Konsumenteninformation – VKI (Zveza za informiranje potrošnikov)

preverjanje kriterijev v Franciji:

Association Française de Normalisation (AFNOR Certification)

Mme. Patricia Proia

[Kakšen je vpliv zbornic in ostalih institucij?](#)

V Švici zbornice in druge institucije nimajo nikakršnega vpliva na proces podeljevanja znaka za okolje EU.

[Kakšno vlogo ima v procesu podeljevanja znaka za okolje v turizmu ministrstvo za turizem oz. pristojno ministrstvo zadolženo za turizem in kakšno nacionalna turistična organizacija?](#)

STV je pobudnica in izvajalka procesa podeljevanja znaka za okolje EU obenem. Ministrstvo za gospodarstvo oz. Direktorat za turizem (Staatssekretariat für Wirtschaft, Abteilung Tourismus) nista v nobenem pogledu vključena v ta proces.

[Kako je s svetovalci in/ali kontrolorji? Ali zanje obstaja licenciranje?](#)

Vključevanje svetovalcev in možnost udeležbe na strokovnih seminarjih za podjetja nista obvezni. Preverjanje upoštevanja kriterijev vrši presojevalec oz. kontrolor³, ki ga podjetje samo izbere. Priloženi seznam vključuje pristojne svetovalce, ki so usposobljeni za pomoč pri vpeljevanju kriterijev za pridobitev znaka za okolje EU. Strokovnjaki so podjetjem na voljo za pomoč pri prenosu izvajanja kriterijev ter izdelavi potrebnih gradiv, hkrati pa so tudi presojevalci oz. kontrolorji, ki ocenjujejo upoštevanje smernic za podelitev znaka za okolje EU.

Legenda:

UZ...izkušnje s svetovanjem podjetjem pri vpeljevanju znaka Znak za okolje EU

E... dodatna možnost svetovanja s področja energije

(E)... dodatna možnost svetovanja s področja energije v sodelovanju s tehničnimi pisarnami in drugimi strokovnimi službami

Švica

Berater/innen Prüfer/innen	Organisation	Anmerkungen
Domenico Saladino	SALADINO oeko-beratung für hotellerie und restauration via porta cotschna 8 CH-7130 Ilanz Tel.: ++41 +81 925 20 32 Fax: ++41 +81 925 20 32 Mobile: ++41 +79 205 03 69 e-mail: domenico@saladino-eco.ch www.saladino-eco.ch	UZ, (E)

Avstrija

Berater/innen Prüfer/innen	Organisation	Anmerkungen
Ing. Mag. Reinhard Kachelmaier	Unternehmensberatung Kachelmaier Brünner Str 190/2/10 1210 Wien Tel./Fax: 01 / 292 21 55 e-mail: kachelmaier@utanet.at	E
Ing. Christian Holzinger	TB-Ing. Holzinger	E

Mag. Susanne Holzinger	Pottendorferstr. 1 1120 Wien Tel.: 01 / 817 81 81 Fax: 01 / 817 81 81-22 e-mail: office@tb-holzinger.at	
Kurt Reiter	a! der Reiter Wallrißstraße 4 1180 Wien Tel. : 0664 – 3139730 e-mail: kurti@a-der-reiter.at	
Johanna Lang	Rosenweg 6 4223 Katsdorf Tel. : 0732- 7720 14263 e-mail: lang.johanna@utanet.at	
DI Peter Sattler	Sattler Energie Consulting Marktplatz 4 4810 Gmunden Tel: 07612 / 73799 e-mail: sattler@energie-consulting.at	E
Ing. Egon Rauch MBA	Rauch + Partner Wirtschaftsberatung Paracelsusstraße 27-29 5020 Salzburg Tel: 0662 / 87 86 57 e-mail: rauch.partner@utanet.at	E
Ing. Erwin Bernsteiner	Büro für Umweltfragen Pfaffenbichlweg 3 5422 Bad Dürnberg Tel: 06245 / 83482-2 e-mail: office@umweltfragen.at	UZ, E
Michael Nicolussi MAS Susanne Nicolussi	SU-Unternehmensberatung Sägeäcker 11 6713 Ludesch Tel: 05550 / 4424 e-mail: info@su-unternehmensberatung.at	
Mag. Michael Kögler Mag.a Ingrid Kögler	Kögler Unternehmensberatung Marktstraße 32 6850 Dornbirn Tel.: 0699 – 14196957 e-mail: koegler@ksu.at	
Gabriele Maurer	Umweltpartnerschaft Herdergasse 3 8010 Graz Tel: 0316 / 32 63 32 – 15 e-mail: gabi.maurer@volksbildungswerk-stmk.at	Beratungstätigkeit im Bundesland Steiermark; (E)
DI Richard Obernosterer	Ressourcen Management Agentur Europastraße 8 9524 Villach / St. Magdalen Tel.: 04242 / 9003 - 3210 e-mail: richard.obernosterer@rma.at	E

[Kako poteka in kdo izvaja proces prijavljanja, informiranja in administracije v zvezi z znakom za okolje v turizmu?](#)

Vsako leto so v okviru STV organizirana izobraževanja oz. seminarji na temo pridobivanja znaka za okolje EU. Poseben poudarek je namenjen kriterijem, ki povzročajo v prenosu smernic v prakso največ težav. Udeležencem so predstavljene možnosti, kako v lastnem podjetju zahtevani koncept najenostavneje vpeljati in izvesti. Predavatelji so obenem tudi

svetovalci, zato zahteve znaka Znak za okolje EU tudi natančno poznajo.

Cena seminarja:

* za člane STV. Za nečlane 500.- CHF

29.11.2006 11.00-18.00	STV, Bern	Program	CHF vključuje kosilo in priročnik*	350.-
---------------------------	-----------	---------	---------------------------------------	-------

[Ali obstaja sistem izobraževanja v procesu znaka za okolje, ločeno za turizem? Kdo, kako pogosto, za koga ga izvaja? Je obvezno; kdo ga plačuje \(je subvencionirano?\)](#)

Odgovor podan v okviru prejšnjega vprašanja.

Stroške izobraževanj krijejo podjetja sama (ni subvencij).

[Kakšna je veljavnost oz. trajanje znaka za okolje v turizmu?](#)

Tri leta.

[Kako poteka proces pridobivanja znaka za okolje v turizmu, kakšne pogoje mora izpolnjevati turistični ponudnik. Kakšen je sistem točkovanja?](#)

Proces pridobivanja znaka

- Priročnik prenesti s spleta ali ga naročiti po pošti
- Vpeljati kriterije v skladu z navodili
- Vključitev svetovalca ali obisk seminarja (fakultativno)
- Preverjanje izvajanja kriterijev v obratu (ocenjevanje) s pomočjo izbranega presojevalca oz. kontrolorja
- Oddaja vloge za pridobitev znaka pri STV
- Podpis pogodb
- Podelitev znaka ter podpis pogodbe za uporabo znaka

Podjetje ima možnost samostojno izbrati presojevalca oz. kontrolorja, ki nato oceni ustreznost izvajanja kriterijev v podjetju. Švicarska podjetja lahko izbirajo med švicarskimi in avstrijskimi strokovnjaki. V primeru, da gre pri svetovalcu in presojevalcu za isto osebo, je o tem potrebno obvestiti STV. Po končanem ocenjevanju je potrebno gradiva poslati na STV.

Ker mora pogodbo podpisati pristojna institucija, ki je obenem članica EU, sodeluje STV z avstrijskim Ministrstvom za okolje in prostor (Österreichisches Umweltministerium), ki izda vse potrebne obrazce, pogodbe in listine, v katerih so opredeljene:

- pravice in dolžnosti uporabnika znaka,
- določila za uporabo znaka,
- določila o prenehanju oz. odvzemu znaka,
- pristojbine ter
- veljavnost oz. trajanje znaka.

V priročniku je zajet povzetek švicarske zakonodaje in je veljaven v vseh kantonih. Bil je izdan na pobudo BAFU, ki skrbi tudi za to, da se vsebina ustrezno dopolnjuje. Naročiti ga je

možno zgolj pri STV. Za podjetja je izjemno pomembno upoštevanje vsebine, ki zagotavlja razpoložljivost z najnovejšimi kriteriji za pridobitev znaka. Priročnik je izdan v obsegu regularnega A4 rednika in je dosegljiv (brezplačno) na spletnih straneh STV ali se naroči po pošti.

Vsebina priročnika:

Uvod

Poglavje 0: Kazalo (pdf 32Kb)

Poglavje 1b: Seznam presojevalce / kontrolorjev (pdf 148Kb)

Poglavje 1c: Znak za okolje EU za Švico (Word 230Kb)

Osnove smernic

Poglavje 2a: Sklep EG (pdf 193Kb)

Poglavje 3a: Odlok EG (pdf 104Kb)

Poglavje 3b: Smernice EG (pdf 3792Kb)

Prošnja / vloga

Poglavje 4: Vloga_obrazci_EU_CH (Word 941Kb)

Kontrolni listi

Poglavje 5a: Seznam porabe (Word 225Kb)

Poglavje 6a: Kontrolni list - odpadki (Word 189Kb)

Poglavje 6b: Kontrolni list - higiena & čiščenje (Word 85Kb)

Poglavje 7a: Deklaracija o porabi elektrike (pdf 127Kb)

Poglavje 7b: Izvršba o toplotni zaščiti (pdf 165Kb)

Poglavje 7c: Pojasnila glede uporabe kurilnega olja in plina (Word 119Kb)

Poglavje 7d: Informacije za goste (Word 105Kb)

Poglavje 7e: Prepustna mesta (Word 38Kb)

Poglavje 7f: Vprašalniki za goste (Word 48Kb)

Poglavje 7g: Okoljski koncept (pdf 120Kb)

Poglavje 7h: Program aktivnosti (pdf 100Kb)

Poglavje 8: Razlaga pojmov (pdf 110Kb)

[Kakšni so stroški pridobitve znaka za okolje v turizmu? \(ali obstaja več razredov – kateri so kriteriji: število ležišč; letni prihodek...?\)](#)

Tiskani priročnik (navodila, ki vključujejo prijavne obrazce in kontrolne liste)

Člani STV: 149.- CHF

Nečlani: 199.- CHF

1. stopnja

Izobraževanje »Q-coach«:

(2 x 4 ure, vključuje gradiva in kosilo) 490.- CHF

Pristojbina za ocenjevanje obrata (ponder, ki upošteva ustvarjeni letni promet v CHF)

< 250.000.- 290.- CHF

250.000 – 1 mio. 410.- CHF

1 mio. – 10 mio. 750.- CHF

> 10 mio. 1.140.- CHF

2. stopnja

Izobraževanje »Q-trainer«:

(2 x 4 ure, vključuje gradiva in kosilo) 490.- CHF

Pristojbina za ocenjevanje obrata (ponder, ki upošteva ustvarjeni letni promet v CHF)

< 1 mio.	2.600.- CHF
1 – 5 mio.	3.900.- CHF
5 mio – 15 mio.	5.200.- CHF
> 15 mio.	6.500.- CHF

* Stroški za nečlane + 25 %. Cene ne vključujejo DDV.

3. stopnja

<u>Izobraževanje »QM System Organisator«</u>	Člani*	Nečlani
8 dnevni seminar, vključuje gradiva	3.450.- CHF	4.100.- CHF
Možnost: izobraževanje (Q-coach / Q-trainer)		
ali udeležba na informativni prireditvi o programu zagotavljanja kakovosti		

Panožna navodila	199.- CHF	349.- CHF
------------------	-----------	-----------

Certificiranje

Zunanje svetovanje:

odvisno od potreb posameznega podjetja	ca 10.000.- - 30.000.- CHF
pregled / ocenjevanje: odvisno od števila zaposlenih	ca 3.500.- - 12.000.- **

Pristojbina za 3 leta

(za ocenjevanje in uporabo znamke)	680.- CHF	815.- CHF
------------------------------------	-----------	-----------

* Član pri eni izmed krovnih organizacij

** Primer: do 175 zaposlenih

V cenah ni vključen DDV

Sistem ni razvrščen glede na razrede.

Strošek pridobitve znaka za okolje sestavljata enkratna pristopnina, ki se plača ob prijavi ter letna članarina. Obe pristojbini se nanašata na smernice EU (2000/728/EG) in pravila STV. Dodatno je potrebno poravnati še strošek preverjanja oz. ocenjevanja obrata.

Stroški za člane STV

Vrsta obrata	Pristopnina		Stroški preverjanja / ocenjevanja	Letna članarina	
	VKI/EU	STV		VKI/EU	STV
Mala podjetja (do 10 zaposlenih), planinski domovi in koč	75.- €	CHF 100.-	ca. CHF 2.000	100.- do 25.000,- €	CHF 50.-
Mala in srednje velika podjetja (11 do 250 zaposlenih)	225.- €	CHF 150.-	ca. CHF 2.000	100.- do 25.000,- €	CHF 100.-
Ostala podjetja (> 250 zaposlenih)	300.- €	CHF 200.-	ca. CHF 2.000	100.- do 25.000,- €	CHF 150.-

DDV ni vključen v ceno.

Stroški za nečlane

Vrsta obrata	Pristopnina		Stroški preverjanja / ocenjevanja	Letna članarina	
	VKI/EU	STV		VKI/EU	STV
Mala podjetja (do 10 zaposlenih), planinski domovi in koče	75.- €	CHF 150.-	ca. CHF 2.000	100.- do 25.000,- €	CHF 100.-
Mala in srednje velika podjetja (11 do 250 zaposlenih)	225.- €	CHF 250.-	ca. CHF 2.000	100.- do 25.000,- €	CHF 200.-
Ostala podjetja (> 250 zaposlenih)	300.- €	CHF 400.-	ca. CHF 2.000	100.- do 25.000,- €	CHF 350.-

DDV ni vključen v ceno.

Pojasnilo k pristopnini*

Višina pristopnine se določa glede na število zaposlenih v podjetju:

< mala podjetja (do 10 zaposlenih), planinski domovi in koče 75.- EUR + 100.- CHF
< mala in srednje velika podjetja (11 do 250 zaposlenih) 225.- EUR + 150.- CHF
< podjetja z več kot 250 zaposlenimi 300.- EUR + 200.- CHF

* Cene veljajo za člane STV, DDV ni vključen.

Letna članarina znaša 0,075 % letnega prometa, ki predstavlja znesek, ki ga dobimo, če ceno nočitve (upoštevata se povprečna cena nočitve vključno z vsemi storitvami, ki se ne zaračunajo posebej) pomnožimo s številom nočitev.

Popusti

< minus 25 % za mala ter mala in srednje velika podjetja
< minus 15 % za podjetja, ki že imajo podeljen certifikat EMAS oz. ISO 14'000
< 30 % za uporabnike znaka za okolje, ki ustreza standardu ISO 14'025 (v Švici je to trenutno le znak Kozorog)
=> najvišji možni popust znaša 50 %

Primer izračuna letne članarine:

Podjetje:

- v razredu malih in srednje velikih podjetij,
- uporabnik znaka za okolje,
- povprečna cena nočitve znaša 60 EUR,

- število nočitev: 15.000 letno.

Ugotavljanje letnega prometa:

60 € x 15.000 nočitev / leto = 900.000 € prometa / leto

=> 0,075 % = 675 €

Uveljavljanje popustov: za mala in srednje velika podjetja (- 25 %) + znak za okolje (- 30 %)

=> minus 50 % popusta (najvišji možni delež)

= 337,50.- € + pristopnina začlane STV: 100.- CHF*

* za člane STV, sicer 200 CHF

[Kako poteka monitoring znaka za okolje v turizmu?](#)

Proces pridobivanja znaka

1. korak:	Priročnik prenesti s spleta ali ga naročiti po pošti
2. korak	Vpeljati kriterije v skladu z navodili
3. korak	Vključitev svetovalca ali obisk seminarja (fakultativno)
4. korak	Preverjanje izvajanja kriterijev v obratu (ocenjevanje) s pomočjo izbranega presojevalca oz. kontrolorja
5. korak	Vložitev prošnje za dodelitev znaka pri STV
6. korak	Podpis pogodb
7. korak	Podelitev znaka ter podpis pogodbe za uporabo znaka

Ocenjevanje obrata

Podjetje ima možnost samostojno izbrati presojevalca, ki nato oceni ustreznost izvajanja kriterijev v podjetju. Švicarska podjetja lahko izbirajo med švicarskimi in avstrijskimi strokovnjaki. V primeru, da gre pri svetovalcu in presojevalcu za isto osebo, je o tem potrebno obvestiti STV. Po končanem ocenjevanju je potrebno gradiva poslati na STV.

[Kako se trži \(turistični ponudniki, gostje\) znak za okolje v turizmu in katera organizacija na državnem nivoju je zadolžena za to?](#)

www.swisstourfed.com

www.eco-labe-tourism.com/frameset/frameset.html

[Ali obstaja združenje ekoloških turističnih ponudnikov?](#)

Takšno združenje ne obstaja in tudi ni načrtovano.

VSEBINSKA VPRAŠANJA

[Katere okoljske segmente loči znak za okolje v turizmu? \(avstrijski n.pr. sedem segmentov: vodenje, eko management, energijo, vodo, odpadke, zrak, hrup..\)](#)

Energija

- Energetske varčne naprave
- Uporaba elektrike iz obnovljivih energetskih virov
- Toplotna izolacija
- Sistemi za avtomatično izklapljanje (luči, kurjave,...)
- Avtomatično spremljanje porabe energije

Voda

- Varčne vodne pipe in tuši
- Varčni pomivalni in pralni stroji, WC-ji,...
- Prilagodljivo menjavanje brisač in posteljnine
- Primerno ravnanje z odpadnimi vodami

Izobraževanje zaposlenih

- Okoljska tematika
- Primerno odmerjanje čistil in pralnih sredstev
- Učinkovit management odpadkov, voda, energije in ostalih virov
- Vzdrževanje naprav

Informiranje gostov

- Okoljska dejstva in novosti
- Izvedeni okoljski ukrepi, ki pripomorejo k izboljšanju bivanja
- Možnosti varčevanja z vodo in energijo
- Ločevanje odpadkov
- Ponudba javnih prevoznih sredstev

Ekološka nabava

- Varčne naprave (energija, voda)
- Izdelki, ki nosijo znak za okolje
- Steklenice za večkratno uporabo
- Brez steklenic, toaletnih potrebščin, skodelic, krožnikov ali pribora za enkratno uporabo

Nevarne kemične snovi

- Barve in premazi sten, laki in čistila z znakom za okolje
- Uporaba kemičnih snovi zgolj v nujnih primerih
- Spremljanje rokov za uporabo

Odpadki

- Ločevanje odpadkov
- Pravilno ravnanje z odpadki
- Preprečevanje uporabe izdelkov za enkratno uporabo in nevarnih snovi
- Ločevanje in primerno odlaganje nevarnih snovi

Razno

- Cone za nekadilce
- Državni znak za okolje
- Bioklimatska gradnja
- Živila iz regionalne in ekološke pridelave
- Uporaba naravnih in obnovljivih virov energije
- Toplotne črpalke, toplovodno ogrevanje in rekuperacija toplote
- Uporaba porabnih voda in deževnice
- EMAS ali ISO 14001

Kateri so minimalni kriteriji, ki jim mora izpolnjevati turistični ponudnik, če želi pridobiti znak za okolje ?

Znak za okolje EU zahteva upoštevanje nujnih kriterijev

Ali obstajajo različni nivoji v kakovosti ekološke ponudbe (glede na doseženo število točk?)

Potrebno je zadostiti osnovnim zahtevam za zagotavljanje kakovosti.

Vaše opombe, priporočila, poudarki

Priporočljiv je razmislek glede možnosti podjetij pri izbiri presojevalcev.
